

T.C.
VAN VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

5. SINIF
TÜRKÇE DERSİ

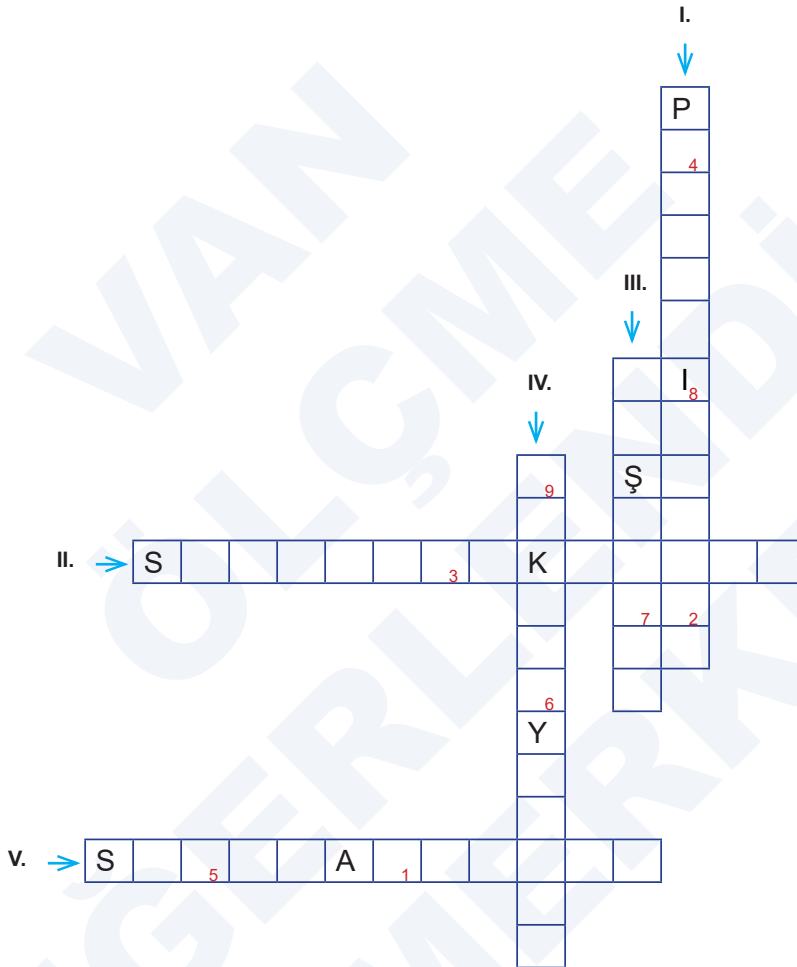
KAZANIM DEĞERLENDİRME TESTLERİ

ETKİNLİK:

Aşağıda anlamları verilen deyimleri, bulmacaya yerleştirildikten sonra (boşluk bırakılmadan) rakamlara denk gelen bölmelerdeki harflerden anahtar kelime oluşturulacaktır. Anahtar kelimeyi bulunuz.

Deyim anlamları:

- I. Şaşırmak, hayranlıktan şaşıırıp kalmak.
- II. Hiçbir şeyi kalmamak, bütün imkân ve gücünü kaybetmek.
- III. Bir kişiye sitem etmek için söz söylemek.
- IV. Aldatılmak, zarara uğramak.
- V. İşi veya müşterisi olmadığı için boş oturmak, işsiz kalmak.

ANAHTAR KELİME

1	2	3	4	5	6	7	8	9

- 1 Manzaranın güzelliğine kendini kaptırmıştı. Bir tarafta ormanlar diğer tarafta masmavi uzanan bir deniz... Bir anda aracın aynasından yansıyan ışık gözlerini kariştirdi. Araçtan inince bunun yeni başlayan bir yangın olduğunu anladı.

Bu metinde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisi anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Kaptırmıştı B) Uzanan
C) Kariştirdi D) Olduğunu

2

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi görseli verilen tarihî yerlerden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Malatya'nın 7 kilometre kuzeydoğusundaki Aslantepe Höyüğü'nün kazılarında taş üzerine alçak kabartmayla dekore edilmiş bir avlu, avlunun giriş kapısının iki yanında iki aslan heykeli ve heykellerin karşısında devrilmiş bir kral heykeli bulundu.
- B) Göbeklitepe Arkeolojik Alanı, Şanlıurfa kent merkezinin 18 kilometre kuzeydoğusundaki Örencik köyü yakınlarındadır. Çapları 30 metreyi bulan, yaklaşık yirmi oval yapının ortasında iki adet "T" biçimli, beş metre yüksekliğinde, kireçtaşından yapılmış ve birbirinden bağımsız sütun yer almaktadır.
- C) Trabzon'un Maçka ilçesinin Altındere köyü sınırları içinde, Altındere Vadisi'ne hâkim Karadağ'ın eteklerinde sarp bir kayalık üzerine kurulmuş olan Sümela Manastırı, halk arasında "Meryem Ana" olarak bilinir. Vadiden yaklaşık 300 metre yükseklikte bulunan yapı, bu konumuyla manastırların şehir dışında, ormanlarda, mağara veya su kenarlarında kurulma geleneğini sürdürmüştür.
- D) Volkanik arazilerde görülen sellenme sularının neden olduğu, farklı aşınma sürecinde oluşan sütun veya piramidal sütun görünüşlü yer şekilleridir. Alanın en önemli özelliği, Erciyes Dağı ve Hasan Dağı tüflerinin, rüzgâr ve su aşındırması sonucunda oluşan olağanüstü kaya şekilleridir.

3

Hamdi Ulukaya, Erzincan'ın uzak bir köyünde doğdu. Küçükken, ailesi süt ve süt ürünleri satarak geçimini sağlıyordu. Dil öğrenmek için Amerika'ya gitti. Buradaki yoğurtları beğenmeyerek bu işe girmeye karar verdi. Beş yıl içerisinde Amerika'daki yoğurt sektörünün yarısını ele geçirdi. Hamdi Ulukaya'ya bu başarısı sayesinde Amerika'da yılın girişimcisi ödülü verildi.

Bu metne verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarı Hikâyesi B) Yoğurdun Yararları
C) Ödül Almak D) Süt Ürünleri

- 4 (I) Bahçenin girişine yakın bir yerde kocaman bir gül ağacı vardı. (II) Bu ağacın gülleri beyazdı. (III) Fakat üç bahçıvan bu beyaz gülleri kırmızıya boyamakla meşguldü. (IV) Bu durumu garipseyen Mehmet, olan biteni daha yakından görmek için bahçıvanların yanına gitti.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçiş ifadesi kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

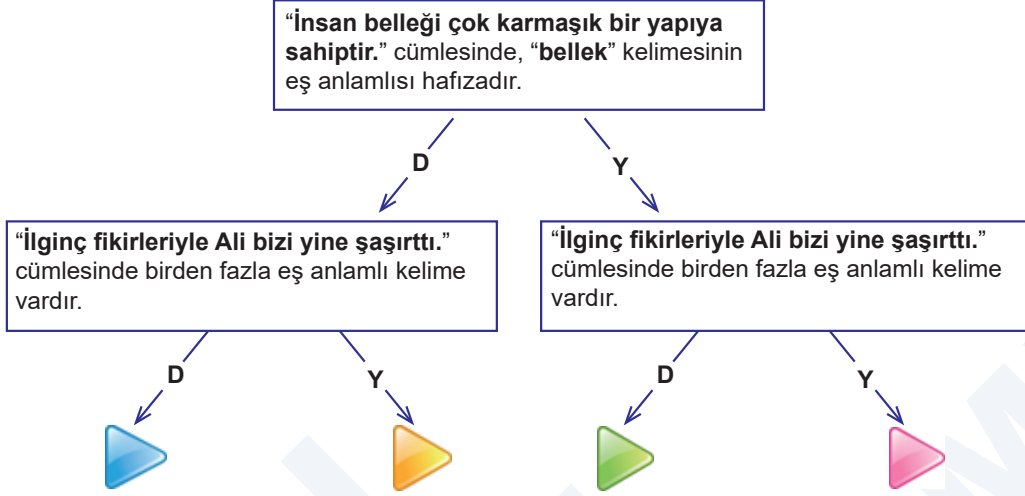
- 5 Emrah Öğretmen, İpek adlı öğrencisine aşağıdaki tabloda belirtilen kısa fabl örneklerini ödev olarak vermiştir. İpek'in bu ödevi nasıl yapacağı ile ilgili şunlar bilinmektedir:
-İpek, pazartesi gününden başlayarak hafta içi her gün sırasıyla fabllardan bir tanesini sınıfta arkadaşlarına anlatatacaktır.

Karga ile Tilki	Ağustos Böceği ile Karınca	Meşe ile Saz	Kaplumbağa ile Tavşan	İki İnatçı Keçi
-----------------	----------------------------	--------------	-----------------------	-----------------

Bu bilgilerden hareketle İpek'in yapacağı bu ödevle ilgili aşağıdaki cümlelerden hangisine ulaşamaz?

- A) İpek, salı günü sınıftaki arkadaşlarına "Ağustos Böceği ile Karınca" fablını anlatacaktır.
B) İpek, ödevinin ilk günü sınıftaki arkadaşlarına "Karga ile Tilki" fablını anlatacaktır.
C) İpek, çarşamba günü sınıftaki arkadaşlarına "Meşe ile Saz" fablını anlatacaktır.
D) İpek, sınıftaki arkadaşlarına "Kaplumbağa ile Tavşan" fablını anlatarak ödevini bitirecektir.

- 6 Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Doğru (D) ya da Yanlış (Y) oklarını takip ederek doğru cevabı bulunuz.

Doğru cevabı bilen Ayşe, aşağıdakilerin hangisine ulaşmıştır?

- A) B) C) D)

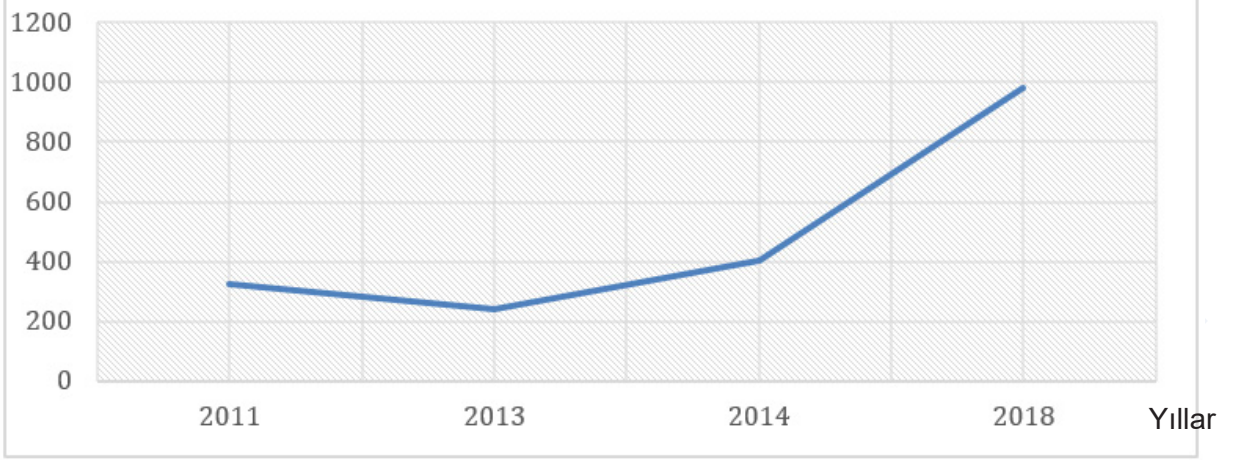
- 7 Simbat, ilk yolculuğundan sonra Bağdat'ta kendisine bir ev inşa etmiş. Orada çok mutluymuş. Ama kısa süre sonra yine denize açılmak istemiş. Daha çok ticaret yapıp daha çok para kazanmak istiyormuş. Böylece daha iyi bir hayat yaşayacak ve Bağdat'taki dostlarına yardım edebilecekmış. Simbat bir kez daha denize açılmaya karar vermiş.

Bu metne göre aşağıdaki soruların hangisinin cevabı yoktur?

- A) Simbat ilk deniz yolculuğunu nereye yapmıştır?
- B) Simbat nasıl para kazanacaktı?
- C) İlk yolculuğundan sonra nerede bir ev yapmış?
- D) Simbat neden daha çok para kazanmak istiyormuş?

- 8 Turizm; dinlenmek, görmek ve tanımak gibi amaçlarla yapılan gezilerdir. Ülkemizin en doğusunda bulunan şehirlerden olan Van'a 2011, 2013, 2014 ve 2018 yıllarında gelen turist sayıları hakkında aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

Turist sayısı (Bin)

Grafikte verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki yorumlardan hangisi **yapılamaz**?

- A) Bilgisi verilen yıllara bakıldığında Van'a en çok turist geldiği yıl 2018 yılıdır.
- B) Bilgisi verilen yıllara bakıldığında turist sayısı düzenli şekilde artış göstermiştir.
- C) Bilgisi verilen yıllara bakıldığında Van'a en az turist geldiği yıl 2013 yılıdır.
- D) 2018 yılındaki turist sayısı, 2014 yılındaki turist sayısının iki katından fazladır.
- 9 **Bilgi:** İçinde ünlem ifadesi (haykırış, sevinç, kıvanç, üzüntü, acı, korku, hayret, ürperti, heyecan, nefret...) bulunan; seslenme, hitap, uyarı bildiren cümlelerden ve kelimelerden sonra ünlem işareti gelir.

Ahmet, doğum günü yaklaşan arkadaşı Emre'ye bir pantolon almak istemektedir. Ahmet, Emre'ye en sevdiği renkten pantolonu almıştır. Pantolonun rengi sonuna ünlem konulması gereken cümlelerin eşleştiği renktir.

	Neden bu kadar geciktin		Şaşkın gözlerle bana bakıyordun
	Bu soruyu nasıl çözebiliriz		Gözlerin ne kadar da farklı

Buna göre Ahmet'in Emre'ye aldığı pantolon hangi renktir?

A)

B)

C)

D)

- 10 Bilgi:** Bilgisayarda birbiriyle uyumlu büyüklüğe ve biçime sahip, belirli bir özelliği olan harfler dizisine **yazı karakteri** denir.

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;	→ A
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.	→ E
O benim millîtimin yıldızıdır, parlayacak;	→ I
O benimdir, o benim milletimindir ancak.	→ İ
Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!	→ M
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet bu celâl?	→ R
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,	→ S
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.	→ Z

Yukarıdaki satırlardan, aynı yazı karakteri ile yazılanların karşısındaki harflerle aşağıdaki kelimelerden hangisi yazılabilir?

- A) ESMA B) MAZİ C) SARI D) ASIM

- 11** Bundan önceki sınavlarda olduğu gibi bu sınavdan da kaldın, eğer sınavı geçmek istiyorsan çalışmalısın.

Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki destekleyici ve açıklayıcı ifadelerden hangisi getirilemez?

- A) açıkça B) mutlaka C) daha iyi D) önce

- 12** Sabahın mavi alacasında, kaytan bıyıklı, kalın gövdeli, kıvrım kıvrım uzun saçları, üzerinde kaba pamuklu elbiseleriyle Koca Rüstem, cüzzama yakalanmış bir hasta gibi deliye dönmüştü.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kim?
B) Ne zaman?
C) Nasıl?
D) Nerede?

- 13 • Okuyucuyu eğitmek esastır.
• Bu metinlerde olaylar gerçeğe uymaz.
• Kahramanlar olağanüstü özelliklere sahiptir.
• Tekerlemeye başlarlar.

Yukarıda özellikleri verilen metin türü hangisidir?

- A) Fabl B) Hikâye C) Masal D) Destan

14

I. Dün akşam Van'ın Edremit ilçesi kıyı kesiminde meydana gelen yangında bir ev içinde mahsur kalan 6 kişi itfaiyenin yoğun çalışması sonucu zarar görmeden kurtarıldı. Olay yerine itfaiyenin gelmesiyle yangın kısa süre içinde kontrol altına alındığı bilgisi paylaşıldı. Akşam saatlerinde başlayan yangının bir elektrik kaçağından çıktığı belirtildi.

II. Sabah erkenden uyanan Ömer, hemen elini ve yüzünü yıkamış. Okula gitmek için kahvaltısını hızlı hızlı yaparken birden kapı zilin sesini duymuş, kapıyı açtığına üç yıldır görmediği dedesini karşısında görmüş. Koşarak dedesini boynuna sarılmış. Gürültüyü duyan Ayşe Hanım kapıya geldiğinde babasıyla Ömer'i görmüş. Kendisi de babasını epeydir görmediği için çok mutlu olmuş.

III. Keçiciğin akıllı bir karış havada ya, sürüsünü bir yana bırakmış, bir başına otlaya otlaya çekip gitmiş. Hain koca kurt, kaçırır mı; hemen görmüş keçiciği: "Heh, işte ağızma lâyük bir lokma. Yaşasın!" demiş. Keçicik, bakmış can pazarı. Hiç kurtuluş yok: "Eh, n'apalım, demek kaderimizde sana yem olmak varmış kurt." demiş. "Madem ölüm kapıya geldi, bari bana biraz kaval çal ki neşeleneyim." demiş. Kurt kaval çalarken keçicik bir ağaca tırmanmış ve kurttan kurtulmuş.

IV. Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde uzak bir ülkede Keloğlan ve annesi yaşarmış. Annesi onu çok sever "Kel oğlum keleş oğlum, canımın içi oğlum, büyü de anana bak, anan yaşılanıyor a oğlum." dermiş. Anası bunu söyledikçe keloğlan hoplar zıplar, şımarır; "A benim canım anam, gözümün nuru anam, hele sen bir yaşlan, Keloğlan bakar anam." diye cevap verirmiş.

Verilen metinlerden biri masal, biri fabl, biri haber yazısı bir diğeri ise hikâyedir.

Fabl örneği olan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

ETKİNLİK	1. PARMAK ISIRMAK 2. SIFIRI TÜKETMEK 3. TAŞ ATMAK 4. ZOKAYI YUTMAK 5. SİNEK AVLAMAK ANAHTAR KELİME: VATANIMIZ
1	C
2	D
3	A
4	C
5	D
6	B
7	A
8	B
9	D
10	B
11	A
12	B
13	C
14	C
15	